

In Memoriam – Arash Pirat (1971-2017)

Gülnaz Arslan¹ , Adnan Torgay² , Pınar Zeyneloğlu²

¹Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi İstanbul Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

²Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Ankara Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

ORCID IDs of the authors: G.A. 0000-0002-7260-0107; A.T. 0000-0002-6829-3300; P.Z. 0000-0003-2312-9942.

Dr. Hülya Bilgin Dr. Arash'ın zamansız kaybıyla ilgili dergide yayımlamak üzere bizden yazı isteyeceği bir zaman olabileceği akla gelir miydi? Kader.

Doktor Pirat'la ilk kez anestezi uzmanlık sınavını kazanıp tanışmak ve görüşmek üzere Başkent Hastanesine geldiğinde karşılaştık. Konuşmamız sırasında esas amacının Amerika'ya gitmek olduğunu yazışmalara başladığını ancak işlemlerin altı ay kadar sürebileceğini, bu süreyi Başkent Anestezi'de değerlendirmek istediğini söyledi. Anestezi uzmanı olmayı düşünmediğini ancak anestezinin her uzmanlık dalı için çok önemli olduğunu bildiğini ifade etti. Olumsuz cevap alma riskine rağmen doğruyu söylemesi beni etkilemişti. Konuşmamız sırasında İran devriminden sonra 13 yaşında eğitim için ülkesi İran'dan Türkiye'ye gönderildiğini öğrendim. Yabancı bir ülkede çocuk yaşta tek başına yaşam mücadelesi vermesi ve başarması çok şaşırtıcıydı. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesini dereceyle bitirmiş olması, parlak zekasını belirten yorumları ve bilgili hali bende 'keşke bizde kalsa' gibi bir his uyandırdı. 'Tamam olabilir başlayabilirsiniz' dedim. Bir yerde okumuştum gökyüzünde hiçbir takım yıldızına ait olmayan bazı yalnız yıldızlar en çok ışık verenlermiş. Arash bana bu okuduğumu anımsattı. Başkent Anestezi'de çalışmaya başladı.

Asistanlığı ve öğretim üyeliği süresince bilgiye ulaşma, bilgidenden yararlanma, araştırmalara yol açma ve bilgiyi etrafındakilere aktarmadaki başarıları ile arkadaşlarına hatta hocalarına yol gösterici oldu. Kendine güveni ve disipline olmuş bir kafa yapısı yanında doğruyu söyleme cesareti ve rahat eleştirileriyle arkadaşlarında kırgınlık değil sevgi, güven ve daha da önemlisi saygı yarattı.

Başkenti çok önemsendi, çok sevdi, her yönden Başkent örnek olsun istedi. Kısa süreli de olsa birlikte çalıştığı herkesi ulusal ve uluslararası konuştuğu her toplantıyı iz bırakarak etkiledi.

Başkent de Arash'ın kıymetini bildi. Özellikle hastalığı süresince yönetim başta tüm yoğun bakım ekibi ve tüm hastanenin ilgisi eksiksiz ve en yüksek düzeyde oldu.

Herşeye rağmen gökteki bir yıldız gibi kaydı, gözden kayboldu gitti Arash'ımız. Önlenemez kader.

Ne mutlu tanıyan her meslektaşının hakkında güzel şeyler söylemek istediği bu insana, ne mutlu eşi Bahar'a, oğulları Arda ve Bora'ya. Ne mutlu İran'da yaşayan ailesine.

Gülnaz Arslan

Address for Correspondence/Yazışma Adresi: Gülnaz Arslan E-mail: garslan@baskent-ank.edu.tr

©Copyright 2018 by Turkish Anaesthesiology and Intensive Care Society - Available online at www.jtaics.org

©Telif Hakkı 2018 Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği - Makale metnine www.jtaics.org web sayfasından ulaşılabilir.

Arash yaşamını yitireli çok az zaman oldu. Arkadaşlarıma son dönemde yaşadığı sıkıntılardan sonra şu anda daha iyi bir yerde olduğuna inandığımı anlattım. Bu yazıdan amacım her kaybedilen insan arkasından olduğu gibi ona övgüler yazmak değil, sadece onu tanımayanlar için bir fikir vermek. Ben kelimelerle oynayarak duygularını çok iyi aktarabilen biri değilim. Biliyorum ki öyle bile olsa bir "kayıp" için yazılan her yazı eksiktir en başından.

Modern insan çevresi ile uyum sağlayabilen insandır denir. Bu anlamda bazen birbirimizle tartışırken ikili ilişkilerin yıpranmaması için her düşüncemizi paylaşmadığımız za-

manlar da vardır. Arash farklı olarak hiçbir zaman hiç kimse için doğru bildiğini söylemekten kaçınmadı. Kendisi için çok değerli olduğuna emin olduğum insanlar için bile. Bu özelliği bazen onun bize uzlaşmaz ve sert bir insan olarak görünmesine neden oldu. Ne ilginçtir ki başkaları ile ters düşmemek için her fikrini açıkça savunmayan ve "uyumlu ve hassas" görünen insanların hepsinden daha çok saygı ve sevgi gördü. Bunun nedeni çok okuması çok çalışkan olmasıydı. "Çalışkan" kelimesi sık kullanıldığı için Arash'ı anlatmakta yetersiz kalıyor. Arash'da çok ciddi bir okuma, öğrenme ve bilme isteği vardı. Herkes çalışkan olabilir, ama tüm bilgileri yap-boz gibi bir araya getirip sentez yapabilme, doğru ve hızlı karar alabilme herkeste yoktur. Yoğun bakım pek çok bölümün ortak çalışması gerekliliği olan bir alandır. Arash pek çok doktor ile onların uzmanlık alanlarında tartışabilecek kadar iyi temel bilgilere sahipti. Bu nedenle onu tanıyan birisinin, tıbbi bir konuda kendisini veya yakınınını ona emanet edince tüm endişelerinin yok olduğunu defalarca gördüm. Arash için yoğun bakım, sorumluluğunu ilk aldığı dönemlerden itibaren adeta onun bir parçası haline geldi. Zaman kavramı olmadan çalışan biri olduğu için bazen ailesi, arkadaşları ile geçirebileceği zamanı da hastalarına harcardı. Böyle bakınca işkolik, asosyal biri gibi görünse de Arash tam tersine hayatın ona sunduğu iş dışındaki güzel şeylerin de farkında olarak yaşadı. Bazen uzun süre bir yerdeki bir yemek hakkında, ya da bir ülkede bir şehri keşfetmekle ilgili konuştuğumuzu, plan yaptığımızı hatırlarım. Yakın çevresine, hastalarına ve işine gösterdiği özenin aynısını kendisine de gösterdi hep. Gömleğinin ütüsünden, kemeri ile ayakkabısının renginin uyumuna kadar.

Arash çevresindeki herkesin hayatına dokunabilen bir insandı. Her insanın yokluğunun zor olduğunu biliyorum. Ama Arash'ın yokluğunun yarattığı bilimsel ve insani boşluk çok farklı oldu. Şöyle düşünmek beni mutlu ediyor; Bir insan bir sürü nedenle çok uzak bir ülkede yerleşmek zorunda kalabilir. Bana göre Arash Pirat onu bir daha göremeyeceğimiz kadar uzak bir yere yerleşti. Ama kısacık ömrü içinde yarattığı etki ve yokluğu pek çok kişi tarafından daima hissedilecek.

Adnan Torgay

Address for Correspondence/Yazışma Adresi: Adnan Torgay E-mail: atorgay@gmail.com
©Copyright 2018 by Turkish Anaesthesiology and Intensive Care Society - Available online at www.jtaics.org
©Telif Hakkı 2018 Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği - Makale metnine www.jtaics.org web sayfasından ulaşılabilir.

Türkiye'de öncü bir Yoğun Bakım öğretim üyesi ve Anesteziyoloji Profesörü olan Dr. Arash Pirat'ı, 20 Aralık 2017'de, 46 yaşında, uzun ve zorlu hastalığı sonrası kaybettik.

Arash Pirat İran'ın köklü kültür mirasını taşıyan, şiir ve şarabı ile meşhur Şiraz kentinde 24 Haziran 1971'de doğmuştur. İsmi, Firdevsi'nin Şehnamesi'ndeki ülkesi için hayatını feda

etmiş, kahraman okçu Arash'dan gelmektedir. Onüç yaşında Ankara'ya gelerek 1995 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni dereceyle bitirip Başkent Üniversitesi'nde Anesteziyoloji ihtisası yaptıktan sonra gelecekteki kariyeri için yoğun bakımı seçmiştir. Yoğun bakım alanında ileri eğitimi için Texas Üniversitesi Houston Tıp Merkezi'nde 1 yıl süreyle çalışıp, 2006 yılında Yoğun Bakım Tıbbi Diplomasını, 2008 yılında ise Avrupa Yoğun Bakım Diplomasını almıştır. Akademisyenlik yolunda hızlı adımlar atarken 50'nin üzerinde uluslararası yayın, 100'lerce bildiri, 10'larca kitap bölümü ve birçok uluslararası konuşma ve oturum başkanlığı yaparak 2012 yılında Profesörlüğe atanmıştır. Profesör Pirat, Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği, Türk Yoğun Bakım Derneği (TYBD), European Society of Intensive Care Medicine, Society of Critical Care Medicine, Middle East Society of Organ Transplantation ve American College of Surgeons gibi birçok ulusal ve uluslararası organizasyonun aktif üyeliğini yapmıştır. Profesör Pirat'ın, yoğun bakım camiasında imza attığı ilklerden biri Ankara'da yoğun bakım hekimlerinin katıldığı aylık toplantıları başlatması ve TYBD'nin çabaları ile diğer illerde de sürdürülmesine ön ayak olmasıdır. Yine kendisinin öncülüğünde Türkiye'de ilk kez düzenlenen 'Başkent Üniversitesi Hemodinami Çalıştayı: Hayvan Laboratuvarı' ile domuz modelinde ileri hemodinamik monitörizasyon yöntemlerini Türk ve yabancı katılımcılara aktarmıştır.

Haziran 2001 yılından itibaren kurucusu olduğu Başkent Üniversitesi Anesteziyoloji AD, Cerrahi Yoğun Bakım sorumlusu olarak görev yapan Profesör Pirat, 2014 yılında tescillenen Yoğun Bakım Bilim Dalının başkanlığını kesintisiz sürdürmüştür. Başkent Üniversitesi Kurucu Rektörü Profesör Mehmet Haberal'ın "Gün 24 saat hafta 7 gün" felsefesini özümsemiş, kararlı, dinamik, detaycı ve daima yenilikçi karakteri sayesinde 3. çocuğum dediği yoğun bakım ünitesinin her karışına emek emek en son teknolojik donanımı kazandırmıştır. Bununla kalmayarak, yoğun bakım alanında çalışan her düzeydeki klinisyene bilgi aktarılabilmesi ve kritik hastaların tedavisinde yaygın olarak en güncel bilgilerin kullanılabilmesi için eğitim alanında da benzersiz katkıları olmuştur. Örneğin, kendisinin göz bebeği olarak nitelendirilebilecek Mekanik Ventilasyon, Hemodinamik Monitörizasyon, Beyin Ölümü ve ECMO (Extracorporeal Membrane Oxygenation) konularındaki eğitimlerde, karmaşık kavramları bile basit ve anlaşılır sunum yeteneği ile katılımcılara aktararak her zaman hayranlık uyandırmıştır.

Zeka, akıl, çalışkanlık ve cesareti, mükemmelden ve doğru dan taviz vermeyişi yanında araştırmacı, bilimsel düşünce yapısı ile mesleğinde ilerlediği yolda yalnızca Dr.Pirat'ı değil etrafındaki herkesi aydınlatmıştır. Kendisiyle asistanlık eğitimim sırasında tanışıp, uzmanlık ve öğretim üyeliğim sürecinde toplamda yirmibir yıl birlikte çalışma şansına sahip olmuş kişilerden biri olarak, onu yakından tanıma fırsatı buldum. Bu süreçte yalnızca hastane, kongre, kurs gibi iş

ortamlarında değil, eşi Bahar ve oğulları Bora ve Arda ile birlikte sosyal yaşamı da çokça paylaştık. Hemen her konuyu danışabildiğim, zekası ve şaşmaz mantığı ile her zaman tarafsız ve çekincesiz bir şekilde görüşlerini benimle paylaşacağına güvendiğim nadir dostlarımdan biriydi. Kendimi, dostluğumuz dolayısıyla İran'daki genişletilmiş ailesinin bir üyesi olarak gördüm. Hayatımın en önemli kişilerinden olan, varolma sebebim annemin ani kazası sonrasında sağlığına kavuşmasında her saniye benim ve ailemin yanında olup en doğru kararları almamızı sağlayarak annemin sağlığına kavuşması için gösterdiği çaba benim için unutulmaz bir kadim dostluk örneğidir. Birlikte güzel işler başardığımızıza inandığım sevgili dostumun yoğun bakım için koyduğu hedeflere onsuz devam etmek inanılmaz acı da olsa, O'nun yılmadan ve yorulmadan bu çizgide devam etmemizi isteyeceğine eminim.

Türk Yoğun Bakım Camiası, hekimlik sanatını hakkıyla yerine getirmiş, ciddiyeti, zerafeti, samimi arkadaşlığı ile örnek yeri doldurulamayacak gerçek bir bilim insanını kaybetmiştir. Parlak akademik hikayesi yanında çok iyi bir eş, baba, dost ve abi olmuş olan sevgili dostum Arash için kaleme almış olduğum bu satırları kendisinin hayat mottosu olduğunu düşündüğüm Ralph Waldo Emerson'un "Yolun sizi götürdüğü yere değil, yolun olmadığı yere gidin ve iz bırakın" ifadesi ile sonlandırmak istiyorum.

Pınar Zeyneloğlu

Address for Correspondence/Yazışma Adresi: Pınar Zeyneloğlu

E-mail: pinar.zeyneloglu@gmail.com

©Copyright 2018 by Turkish Anaesthesiology and Intensive Care Society - Available online at www.jtaics.org

©Telif Hakkı 2018 Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği - Makale metnine www.jtaics.org web sayfasından ulaşılabilir.